

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

28. januar 2015*

»Området med frihed, sikkerhed og retfærdighed — forordning (EF) nr. 44/2001 —
retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område — forbrugeraftaler —
forbruger bosiddende i en medlemsstat, som har købt værdipapirer udstedt af en bank etableret i en
anden medlemsstat gennem en mægler etableret i en tredje medlemsstat — kompetence til at træffe
afgørelse i sager anlagt mod den bank, der har udstedt værdipapirerne«

I sag C-375/13,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af
Handelsgericht Wien (Østrig) ved afgørelse af 20. juni 2013, indgået til Domstolen den 3. juli 2013, i
sagen:

Harald Kolassa

mod

Barclays Bank plc,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, L. Bay Larsen, og dommerne K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan
(refererende dommer) og A. Prechal,

generaladvokat: M. Szpunar

justitssekretær: fuldmægtig K. Malacek,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 21. maj 2014,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Harald Kolassa ved Rechtsanwalt P. Miller

— Barclays Bank plc ved Rechtsanwalt H. Bielez

— den tyske regering ved T. Henze og J. Kemper, som befuldmægtigede

— den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato P.
Gentili

* Processprog: tysk.

— den nederlandske regering ved M. Bulterman, som befuldmægtiget
— Europa-Kommissionen ved B. Eggers og A.-M. Rouchaud-Joët, som befuldmægtigede,
og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 3. september 2014,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 5, nr. 1), litra a), og nr. 3), samt artikel 15, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001 L 12, s. 1).
- 2 Anmodningen er indgivet under en sag mellem Harald Kolassa, bosiddende i Wien (Østrig), og Barclays Bank plc (herefter »Barclays Bank«), med hjemsted i London (Det Forenede Kongerige), vedrørende erstatningskrav som følge af bankens ansvar forud for kontraktindgåelse i og uden for kontrakt på grund af nedgangen i værdien af den finansielle investering, som han havde gennemført ved hjælp af et finansielt instrument udstedt af denne bank.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 2. og 11.-15. betragtning til forordning nr. 44/2001 har følgende ordlyd:
»(2) Visse forskelle mellem de nationale regler for retternes kompetence og anerkendelse af retsafgørelser virker hæmmende for det indre markeds funktion. Det er tvungende nødvendigt at vedtage bestemmelser, der kan gøre reglerne for retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område ensartede og forenkle formaliteterne med henblik på en hurtig og enkel anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser truffet i medlemsstater, der er bundet af denne forordning.
[...]
(11) Kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtets bopæl som det principielle kriterium, og dette kompetencekriterium bør altid kunne gøres gældende, undtagen i enkelte velafgrænsede tilfælde, hvor det på grund af sagens genstand eller af hensyn til parternes aftalefrihed er berettiget at lægge et andet tilknytningsmoment til grund. For at gøre de fælles regler mere gennemsigtige og undgå kompetencekonflikter bør juridiske personers bopæl defineres selvstændigt.
(12) Som kompetencekriterium bør sagsøgtets bopæl suppleres med alternative kriterier baseret på en sags nære tilknytning til en bestemt ret eller på hensynet til god retspleje.
(13) For forsikringsaftaler, forbrugerftaler og arbejdsaftaler er det ønskeligt at beskytte den svage part ved hjælp af kompetenceregler, der er gunstigere for denne parts interesser end de almindelige kompetenceregler.

(14) Friheden til at indgå aftaler om værneting for parter i andre aftaler end forsikrings-, forbruger- og arbejdsaftaler, hvor en sådan aftalefrihed bør være begrænset, skal respekteres, dog med forbehold af de bestemmelser om enekompetence, der er fastsat i denne forordning.

(15) Af hensyn til en harmonisk retspleje er det nødvendigt at mindske risikoen for parallelle retssager mest muligt og undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i to medlemsstater. [...]«

4 Forordningens artikel 2-31, som findes i forordningens kapitel II, omhandler bestemmelser om kompetence.

5 Afdeling 1 i dette kapitel II har overskriften »Almindelige bestemmelser« og omfatter en artikel 2, hvis stk. 1, er affattet således:

»Med forbehold af bestemmelserne i denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.«

6 Forordningens artikel 5, nr. 1) og 3), har følgende ordlyd:

»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat

1) a) i sager om kontraktforhold, ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes

b) ved anvendelsen af denne bestemmelse, og medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:

— ved salg af varer, det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret

— ved levering af tjenesteydelser, det sted i en medlemsstat, hvor tjenesteydelserne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret

c) er litra b) ikke relevant, finder litra a) anvendelse.

[...]

3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjjelsen er foregået eller vil kunne foregå.«

7 Afdeling 4 i kapitel II har overskriften »Kompetence i sager om forbrugerftaler« og indeholder bl.a. artikel 15 i forordning nr. 44/2001, som bestemmer følgende i stk. 1:

»I sager om aftaler indgået af en person (forbrugeren) med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virksomhed, afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, nr. 5):

a) når sagen vedrører køb af løsørestande, hvor købesummen skal betales i rater

b) når sagen vedrører lån, der skal tilbagebetales i rater, eller andre kreditdispositioner, som er bestemt til finansiering af køb af sådanne genstande

- c) i alle andre tilfælde, når aftalen er indgået med en person, der udøver erhvervsmæssig virksomhed i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, eller på en hvilken som helst måde retter sådan virksomhed mod denne medlemsstat eller mod flere stater inklusive denne medlemsstat, og aftalen er omfattet af den pågældende virksomhed.«
- 8 Artikel 16 i forordning nr. 44/2001, som befinder sig i samme afdeling 4 i kapitel II, bestemmer i stk. 1 og 2 følgende:
- »1. Sager, som en forbruger agter at rejse mod sin medkontrahent, kan anlægges enten ved retterne i den medlemsstat, på hvis område medkontrahenten har bopæl, eller ved retten på det sted, hvor forbrugeren har bopæl.
2. Sager, som agtes rejst mod forbrugeren af forbrugeren medkontrahent, kan kun anlægges ved retterne i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl.«
- 9 I forordningens kapitel II findes ligeledes en afdeling 8, der har overskriften »Prøvelse af kompetencen og af sagens antagelse til påkendelse«, og hvori er indeholdt artikel 25 og 26, som har følgende ordlyd:

»*Artikel 25*

En ret i en medlemsstat, for hvilken der som det væsentligste indbringes en retstvist, der i medfør af artikel 22 henhører under en i en anden medlemsstat beliggende rets enekompetence, skal på embeds vegne erklære sig inkompetent.

Artikel 26

1. Såfremt en person, der har bopæl på en medlemsstats område, sagsøges ved en ret i en anden medlemsstat, men ikke giver møde, erklærer den pågældende ret sig på embeds vegne inkompetent, hvis den ikke er kompetent efter reglerne i denne forordning.

2. Retten udsætter sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.

[...]«

Østrigsk ret

- 10 § 11 i Kapitalmarktgesetz (lov om kapitalmarkeder), i den affattelse, der fandt anvendelse på hovedsagen, havde følgende ordlyd:
- »1. Over for en investor hæfter for tab, som investoren har lidt som følge af tillid til oplysninger i et prospekt eller til andre oplysninger, som kræves i henhold til denne forbundslov (§ 6), og som er afgørende for vurderingen af værdipapirerne eller investeringerne
- 1) udstederen for urigtige og ufuldstændige oplysninger, der følger af udstederens eller dennes ansattes ansvarspådragende adfærd eller af andre personers ansvarspådragende adfærd, når disse har medvirket til udfærdigelsen af prospektet
- 2) prospektkontrolløren for urigtige og ufuldstændige kontroller, der følger af vedkommendes egen eller dennes ansattes ansvarspådragende adfærd eller af andre personers ansvarspådragende adfærd, når disse har medvirket til at kontrollere prospektet

[...]

3) den, der i eget eller en andens navn har modtaget investorens kontraktmæssige erklæring, og mægleren af kontrakten, hvis den person, mod hvem der gøres krav gældende, erhvervsmæssigt udøver handel eller formidling med værdipapirer eller investeringer, og hvis vedkommende selv eller dennes ansatte havde kendskab til den urigtige eller ufuldstændige karakter af de i nr. 1 omhandlede oplysninger eller af kontrollen eller ikke havde kendskab hertil på grund af grov uagtsomhed [...]

2. For så vidt angår værdipapirer eller investeringer fra udenlandske udstedere omfatter ansvaret i henhold til stk. 1, nr. 1, også den, som har udbudt det prospektpligtige værdipapir i Østrig.

3. Når ansvaret ifaldes af flere personer holdes de solidarisk ansvarlige. Ansvar for hver enkelt nedsættes ikke af den omstændighed, at andre personer også holdes ansvarlige for samme skade.

4. Ansvar kan ikke på forhånd udelukkes eller begrænses til skade for investorerne.

[...]

8. Krav på erstatning på grundlag af tilsidesættelse af andre lovbestemmelser eller kontraktbrud berøres ikke heraf.«

11 § 26 i Investmentfondsgesetz (den østrigske lov om investeringsfonde) havde i den affattelse, der fandt anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen, følgende ordlyd:

»1. Før kontraktindgåelsen skal erhververen af en andel i en udenlandsk investeringsfond gratis modtage et eksemplar af investeringsfondens formålsbestemmelser og/eller vedtægter, et prospekt for den udenlandske investeringsfond og en kopi af anmodningen om kontraktindgåelse. Formularen til brug for anmodningen skal indeholde en angivelse af de anslåede udgifter til udstedelse og det årlige vederlag, der skal betales til investeringsfonden.

2. Prospektet skal indeholde alle de oplysninger, der på tidspunktet for anmodningen er af væsentlig betydning for vurderingen af den udenlandske fondsandel. [...] Desuden skal prospektet navnlig indeholde oplysninger om:

- 1) navn eller firmanavn, retlig form, hjemsted og egenkapital (garanti- eller indskudskapital fratrukket udestående indskud og med tillæg af reserver) for det udenlandske investeringsselskab, den virksomhed, som varetager investeringen af de indskudte midler (administrationselskab), den virksomhed, som varetager salget af fondsandelene (handelselskab), og depotbanken
- 2) repræsentanternes firmanavn, hjemsted og adresse samt betalingssted
- 3) hvilke aktiver, der må erhverves for fondsmidlerne, hvilke principper de udvælges efter, om de værdipapirer, der må erhverves, kun må erhverves ved børshandel og i givet fald på hvilke børser, hvordan formueafkastet skal anvendes, og i givet fald inden for hvilke grænser en del af formuen holdes som bankindeståender
- 4) de forudsætninger og betingelser, der skal være opfyldt, for at andelsindehaverne kan forlange at få udbetalt den formueandel, der tilkommer dem, og hvilket organ der har kompetencen hertil.

[...] Rigtigheden og fuldstændigheden af prospektet og ændringer heraf skal kontrolleres af repræsentanten i dennes egenskab af prospektkontrollør. For udfærdigelsen, ændringen og kontrollen af prospektet og for ansvaret for indholdet heraf gælder bestemmelserne i [lov om kapitalmarkeder] analogt for såvel udstederen som prospektkontrolløren. [...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 12 Harald Kolassa har som forbruger via den østrigske bank direktanlage.at AG (herefter »direktanlage.at«) investeret 68 180,36 EUR i certifikaterne X1 Global EUR Index (herefter »certifikaterne«). Disse certifikater er udstedt af Barclays Bank, som er registreret i Det Forenede Kongeriges handelsregister, idet banken ligeledes har en filial i Frankfurt am Main (Tyskland).
- 13 Ved udstedelsen af de pågældende certifikater udsendte Barclays Bank et basisprospekt af 22. september 2005. Certifikaterne blev udstedt i henhold til de almindelige betingelser, som var blevet offentliggjort den 20. december 2005. På Barclays Banks foranledning blev basisprospektet ligeledes udsendt i Østrig. Den offentlige tegningsperiode løb fra den 20. december 2005 til den 24. februar 2006, og den 31. marts 2006 fandt udstedelsen sted. Tilbagebetalingskravet forfalder i 2016. Endvidere er der i henhold til lånebetingelserne en adgang til at opsiges kontrakten.
- 14 Certifikaterne har form af ihændehaberobligationer. Det beløb, der skal betales tilbage, og dermed obligationernes værdi bestemmes af et indeks, som består af en portefølje af flere forskellige udvalgte fonde, hvorfor værdien er knyttet umiddelbart til denne portefølje. Denne portefølje er sammensat og forvaltet af X1 Fund Allocation GmbH, til hvem Barclays Bank har overladt opgaven med at investere midlerne fra udstedelsen af certifikaterne. Disse midler er for en stor del tabt. Værdien af de pågældende certifikater er aktuelt fastsat til nul EUR, hvilket dog anfægtes af Harald Kolassa.
- 15 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at disse certifikater er solgt til institutionelle investorer, som har solgt dem videre bl.a. til forbrugere. I det foreliggende tilfælde bestilte direktanlage.at de af Harald Kolassa ønskede certifikater hos sit tyske moderselskab, nemlig DAB Bank AG, som har hjemsted i München (Tyskland), som derpå bestilte certifikaterne hos Barclays Bank. Hver gang blev ordren afgivet og tilsvarende udført i det pågældende selskabs eget navn. direktanlage.at eksekverede derefter Harald Kolassas ordre i overensstemmelse med sine almindelige forretningsbetingelser »til et værdipapirdepot«, hvilket betyder, at direktanlage.at som dækning opbevarer certifikaterne i München i eget navn og for den enkelte kundes regning. Harald Kolassa fik kun en fordring på levering af certifikaterne lydende på den pågældende andel af dækningsbeholdningen, hvorimod disse ikke kunne overføres til hans navn.
- 16 Harald Kolassa har som skadelidt investor anlagt sag ved Handelsgericht Wien med påstand om erstatning på 73 705,07 EUR, idet Barclays Bank har pådraget sig erstatningsansvar forud for kontraktindgåelse i og uden for kontrakt. Han har gjort gældende, at såfremt banken havde handlet i overensstemmelse med lovgivningen, ville han ikke have foretaget investeringen, men have investeret sine penge i en fond med en bredere og markedsneutral portefølje, hvorved han ved udløbet heraf kunne have tjent det krævede beløb, nemlig det investerede beløb med renter.
- 17 Harald Kolassa har gjort gældende, at retten har kompetence i henhold til principalt artikel 15, stk. 1, litra c), i forordning nr. 44/2001 og subsidiært samme forordnings artikel 5, nr. 1), litra a), og nr. 3).
- 18 Barclays bank har ved den forelæggende ret anfægtet såvel Harald Kolassas anbringender vedrørende realiteten som rettens kompetence.
- 19 Under disse omstændigheder har Handelsgericht Wien besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
  - »1) a) Hvad angår artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 skal formuleringen i [denne bestemmelse] »[i] sager om aftaler indgået af en person (forbrugeren) med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervmæssige virksomhed« fortolkes således, at

- i) en sagsøger, der som forbruger har erhvervet en ihændehaverobligation på det sekundære marked og nu rejser krav mod udstederen på grundlag af prospektansvaret på grund af tilsidesættelse af oplysnings- og kontrolforpligtelser samt på grundlag af obligationsvilkårene, kan påberåbe sig denne kompetencefastlæggelse, når sagsøgeren gennem købet af værdipapiret af tredjemand afledt er indtrådt i kontraktforholdet mellem den, der oprindeligt tegnede obligationen, og udstederen
  - ii) sagsøgeren, såfremt første spørgsmål, litra a), nr. i), besvares bekræftende, også kan påberåbe sig det værneting, der følger af artikel 15 i forordning nr. 44/2001, når den tredjemand, som forbrugeren har købt ihændehaverobligationen af, har erhvervet den med henblik på brug, der må anses for at ligge inden for denne tredjemands erhvervsmæssige virksomhed, og sagsøgeren dermed overtager obligationen fra en person, der ikke er forbruger, og
  - iii) sagsøgeren, såfremt første spørgsmål, litra a), nr. i) og ii), besvares bekræftende, også kan påberåbe sig forbrugerværnetinget i henhold til artikel 15 i forordning nr. 44/2001, når han ikke selv er ihændehaver af obligationen, men det derimod er den tredjemand, som af sagsøgeren har fået i opdrag at anskaffe værdipapiret, og som ikke selv er forbruger, der efter aftale opbevarer værdipapiret i eget navn for sagsøgeren, og sagsøgeren kun har et obligationsretligt krav på udlevering heraf?
- b) Såfremt første spørgsmål, litra a), nr. i), besvares bekræftende, har den ret, ved hvilken en sag om kontraktforhold vedrørende krav, der udspringer af erhvervelsen af en obligation, er anlagt, også en accessorisk kompetence i henhold til artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 for så vidt angår krav om erstatning uden for kontrakt, der udspringer af den samme erhvervelse?
- 2) a) Hvad angår artikel 5, nr. 1), litra a), i forordning nr. 44/2001 skal formuleringen i [denne bestemmelse] »i sager om kontraktforhold« fortolkes således, at
- i) en sagsøger, der har erhvervet en ihændehaverobligation på det sekundære marked og nu rejser krav mod udstederen på grundlag af prospektansvaret på grund af tilsidesættelse af oplysnings- og kontrolforpligtelser samt på grundlag af obligationsvilkårene, kan påberåbe sig denne kompetencefastlæggelse, når sagsøgeren gennem købet af værdipapiret af tredjemand afledt er indtrådt i kontraktforholdet mellem den, der oprindeligt tegnede obligationen, og udstederen, og
  - ii) sagsøgeren, såfremt andet spørgsmål, litra a), nr. i), besvares bekræftende, også kan påberåbe sig det værneting, der følger af artikel 5, nr. 1), litra a), i forordning nr. 44/2001, når han ikke selv er ihændehaver af obligationen, men det derimod er den tredjemand, som af sagsøgeren har fået i opdrag at anskaffe værdipapiret, der efter aftale opbevarer værdipapiret i eget navn for sagsøgeren, og sagsøgeren kun har et obligationsretligt krav på udlevering heraf?
- b) Såfremt andet spørgsmål, litra a), nr. i), besvares bekræftende, har den ret, ved hvilken en sag om kontraktforhold vedrørende krav, der udspringer af erhvervelsen af en obligation, er anlagt, også en accessorisk kompetence i henhold til artikel 5, nr. 1), litra a), i forordning nr. 44/2001 for så vidt angår krav om erstatning uden for kontrakt, der udspringer af den samme erhvervelse?

- 3) a) Hvad angår artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 udgør kapitalmarkedsretlige krav i tilknytning til prospektansvar og krav som følge af tilsidesættelse af beskyttelses- og oplysningsforpligtelser i forbindelse med udstedelsen af en ihændehaverobligation sager om erstatning uden for kontrakt i den forstand, hvori udtrykket anvendes i [denne bestemmelse]?
- i) Såfremt tredje spørgsmål, litra a), besvares bekræftende, gælder dette også, når en person, som ikke selv er ihændehaver af obligationen, men kun har et obligationsretligt krav på udlevering over for ihændehaveren, der efter aftale opbevarer værdipapiret for vedkommende, retter disse krav mod udstederen?
- b) Skal formuleringen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 »det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå« fortolkes således, at i tilfælde af køb af et værdipapir på grundlag af forsætligt urigtige oplysninger
- i) antages stedet for skadetilføjelsen at være skadelidtes bopæl forstået som midtpunktet for skadelidtes formue?
- ii) gælder dette, såfremt tredje spørgsmål, litra b), i), besvares bekræftende, også, når købsordren og overførslen af værdien kan tilbagekaldes, indtil transaktionen er afviklet, og afviklingen fandt sted i en anden medlemsstat nogen tid efter debiteringen af skadelidtes konto?
- 4) Skal retten inden for rammerne af den prøvelse af kompetencen, som den skal foretage i henhold til artikel 25 og 26 i forordning nr. 44/2001, iværksætte en omfattende bevisførelse for omtvistede faktiske omstændigheder, som er relevante både for kompetencespørgsmålet og for spørgsmålet om det rejste krav eksistens (»faktiske omstændigheder af dobbelt relevans«), eller kan den ved afgørelsen af kompetencespørgsmålet lægge til grund, at det af sagsøgeren hævdede er korrekt?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 20 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en sagsøger, der som forbruger har erhvervet en ihændehaverobligation fra en erhvervsdrivende tredjemand, kan påberåbe sig den i denne bestemmelse fastsatte kompetence med henblik på en sag, der er anlagt mod udstederen af denne obligation og baseret på lånebetingelserne, en tilsidesættelse af oplysnings- og kontrolforpligtelser samt prospektansvaret.
- 21 Det skal indledningsvis for det første bemærkes, at for så vidt som forordning nr. 44/2001 har erstattet konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1977 L 304, s. 77), som ændret ved efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention, gælder den af Domstolen anlagte fortolkning af denne konvention desuden også for forordningens bestemmelser, når disse instrumenter kan sidestilles med hinanden (dom Maletic, C-478/12, EU:C:2013:735, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).
- 22 For det andet bemærkes, at de begreber, der anvendes i forordning nr. 44/2001 – navnlig i forordningens artikel 15, stk. 1 – skal fortolkes selvstændigt, først og fremmest ud fra forordningens opbygning og formål, for at sikre forordningens ensartede anvendelse i alle medlemsstaterne (jf. dom Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).

- 23 Artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 finder anvendelse, når tre betingelser er opfyldt, nemlig for det første når den ene aftalepart er en forbruger, som må anses for at handle uden for rammerne af hans erhvervs-mæssige virksomhed, for det andet når der faktisk er indgået en aftale mellem en sådan forbruger og en erhvervsdrivende, samt for det tredje når en sådan aftale er omfattet af en af de tre kategorier, der fremgår af artikel 15, stk. 1, litra a)-c). Disse kumulative betingelser skal alle være opfyldt, således at kompetencen ikke kan fastlægges i henhold til reglerne for sager om forbrugeraftaler, såfremt en af disse tre betingelser ikke er opfyldt (dom *Česká spořitelna*, EU:C:2013:165, præmis 30).
- 24 Det fremgår i denne forbindelse af sagsakterne for Domstolen, at første og tredje betingelse nævnt i foregående præmis er opfyldt i det foreliggende tilfælde, således som generaladvokaten i øvrigt har anført i punkt 28 i forslaget til afgørelse.
- 25 Det skal således blot undersøges, om den anden betingelse, dvs. betingelsen om indgåelsen af en aftale med den pågældende erhvervsdrivende, er opfyldt under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede.
- 26 Det fremgår i denne forbindelse af den forelæggende rets kortfattede fremstilling af de faktiske omstændigheder – hvilket det ikke desto mindre tilkommer denne ret at bekræfte – at der ikke foreligger en aftale mellem Barclays Bank og Harald Kolassa, idet sidstnævnte ikke er indehaver af de i denne doms præmis 14 nævnte obligationer, idet disse er forblevet hos direktanlaga.at til dækning i dette selskabs eget navn. Ligeledes ifølge denne ret havde Harald Kolassa kun en fordring på levering af certifikater lydende på den pågældende andel af dækningsbeholdningen, idet certifikaterne ikke kunne overføres til ham.
- 27 Ifølge Harald Kolassa kræver formålet med forbrugerbeskyttelsen under sådanne omstændigheder, at der anlægges et økonomisk perspektiv, og at det fastslås, at der er indgået en aftale i henhold til artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 mellem ham selv og Barclays Bank, idet den rolle, som direktanlaga.at har spillet, alene har været som mægler.
- 28 I denne forbindelse bemærkes, at artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 udgør en undtagelse fra såvel hovedreglen om kompetence, der fremgår af forordningens artikel 2, stk. 1, hvorefter kompetencen lægges hos retterne i den medlemsstat, på hvis område sagsøgte har bopæl, som den specielle kompetenceregulering, der fremgår af samme forordnings artikel 5, nr. 1), hvorefter den kompetente ret i sager om kontraktforhold er retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes. Artikel 15, stk. 1, må derfor nødvendigvis undergives en streng fortolkning (jf. dom *Česká spořitelna*, EU:C:2013:165, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 29 Betingelsen om, at der skal foreligge en aftale mellem forbrugeren og den pågældende erhvervsdrivende, tjener i øvrigt til at sikre forudsigelighed i tildelingen af kompetence, hvilket er et af formålene med forordning nr. 44/2001, således som det fremgår af 11. betragtning hertil.
- 30 Det skal følgelig fastslås, at kravet om indgåelse af en aftale med den pågældende erhvervsdrivende ikke i sig selv kan fortolkes således, at et sådant krav ligeledes er opfyldt, når der foreligger en serie af aftaler, hvorefter visse af den pågældende erhvervsdrivendes rettigheder og forpligtelser overføres til forbrugeren.
- 31 Dette bekræftes ved at sammenholde artikel 15 i forordning nr. 44/2001 med forordningens artikel 16.
- 32 De kompetencebestemmelser, der er fastsat vedrørende forbrugeraftaler i forordningens artikel 16, stk. 1, finder således i henhold til ordlyden af denne bestemmelse alene anvendelse på sager, som en forbruger agter at rejse mod sin medkontrahent, hvilket nødvendigvis indebærer, at der er indgået en aftale mellem forbrugeren og den pågældende erhvervsdrivende.

- 33 Domstolen har ganske vist fastslået, at begrebet »medkontrahent« i artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at det også omfatter en aftalepart til den erhvervsdrivende, med hvem forbrugeren har indgået en aftale (dom Maletic, EU:C:2013:735, præmis 32). Denne fortolkning bygger imidlertid på særlige omstændigheder, hvorefter forbrugeren fra starten var kontraktmæssigt bundet til to medkontrahenter på en uadskillelig måde. Udelukkelsen af den medkontrahent, der havde hjemsted i forbrugerenes medlemsstat fra anvendelsesområdet for den pågældende artikel 16, ville i øvrigt medføre, at den ret, for hvem en sag om solidarisk ansvar for de to medkontrahenter blev indbragt, alene ville have haft kompetence for så vidt angår den erhvervsdrivende, der havde hjemsted i en anden medlemsstat.
- 34 En sådan fortolkning kan ikke finde anvendelse under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede, hvor der fuldstændig mangler en indgåelse af en aftale med den pågældende erhvervsdrivende.
- 35 Det fremgår af de ovenstående bemærkninger, at artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en sagsøger, der som forbruger har erhvervet en ihændepligt fra en erhvervsdrivende tredjemand, uden at der er indgået en aftale mellem den pågældende forbruger og udstederen af denne pligt, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge, ikke under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede kan påberåbe sig den i denne bestemmelse fastsatte kompetence med henblik på en sag, der er anlagt mod denne udsteder og baseret på lånebetingelserne, en tilsidesættelse af oplysnings- og kontrolforpligtelser samt prospektansvaret.

Det andet spørgsmål

- 36 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 5, nr. 1), litra a), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en sagsøger, der har erhvervet denne pligt fra en tredjemand, kan påberåbe sig den i denne bestemmelse fastsatte kompetence med henblik på en sag, der er anlagt mod udstederen af en ihændepligt og baseret på lånebetingelserne, en tilsidesættelse af oplysnings- og kontrolforpligtelser samt prospektansvaret.
- 37 For at besvare dette spørgsmål skal det først bemærkes, at begrebet »sager om kontraktforhold« i artikel 5, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 ikke kan forstås således, at der henvises til den kvalificering, som i den nationale lovgivning, der finder anvendelse, gives af det retsforhold, der er indbragt for den nationale ret. Dette begreb skal derimod fortolkes selvstændigt ud fra forordningens opbygning og formål med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af denne i alle medlemsstaterne (domme Handte, C-26/91, EU:C:1992:268, præmis 10, og Česká spořitelna, EU:C:2013:165, præmis 45).
- 38 I modsætning til kravet i artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 udgør indgåelsen af en aftale ikke en betingelse for anvendelsen af samme forordnings artikel 5, nr. 1), hvorfor udelukkelsen af kompetencen i henhold til første bestemmelse ikke nødvendigvis berører anvendeligheden af den anden bestemmelse.
- 39 Selv om artikel 5, nr. 1), litra a), i forordning nr. 44/2001 ikke kræver, at der er indgået en aftale, er det dog nødvendigt for, at bestemmelsen kan finde anvendelse, at der kan identificeres en forpligtelse, eftersom det ved fastlæggelsen af den retlige kompetence i medfør af denne bestemmelse er afgørende, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes. Anvendelsen af den specielle kompetenceregulering i den pågældende bestemmelse forudsætter således, at det fastslås, at en person frivilligt har påtaget sig en retlig forpligtelse over for en anden person, og at denne forpligtelse ligger til grund for sagsøgerens sagsanlæg (jf. dom Česká spořitelna, EU:C:2013:165, præmis 46 og 47).

- 40 Det fremgår i denne forbindelse af den forelæggende rets kortfattede fremstilling af de faktiske omstændigheder, at en sådan retlig forpligtelse, som Barclays Bank frivilligt har påtaget sig over for Harald Kolassa, ikke foreligger under omstændighederne i hovedsagen, selv om Barclays Bank i henhold til national ret har visse forpligtelser over for Harald Kolassa.
- 41 Det fremgår af de ovenstående bemærkninger, at artikel 5, nr. 1), litra a), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en sagsøger, der har erhvervet en ihændehaverobligation fra en tredjemand, uden at udstederen heraf frivilligt har påtaget sig en forpligtelse over for sagsøgeren, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge, ikke under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede kan påberåbe sig den i denne bestemmelse fastsatte kompetence med henblik på en sag, der er anlagt mod denne udsteder og baseret på lånebetingelserne, en tilsidesættelse af oplysnings- og kontrolforpligtelser samt prospektansvaret.

Det tredje spørgsmål

- 42 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at den finder anvendelse på en sag med påstand om ansvar for udstederen af et certifikat på grund af prospektet herom og tilsidesættelse af andre retlige forpligtelser til oplysning, der påhviler denne udsteder, og således gør det muligt at fastslå, at retterne på det sted, hvor sagsøgeren har sin bopæl, har kompetence, idet det er det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå.
- 43 I denne forbindelse bemærkes først, at artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 skal undergives en selvstændig og indskrænkende fortolkning (jf. i denne retning dom Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, præmis 43-45).
- 44 Det forholder sig ikke desto mindre således, at begrebet »sager om erstatning uden for kontrakt« som omhandlet i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 omfatter ethvert krav om, at en sagsøgt pålægges et erstatningsansvar, som ikke er knyttet til et »kontraktforhold« som omhandlet i denne forordnings artikel 5, nr. 1), litra a) (dom Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, præmis 20). Det bemærkes således, at erstatningssager anlagt mod en udsteder på grundlag af prospektet og tilsidesættelse af andre retlige forpligtelser om oplysninger til investorerne henhører under sager om erstatning uden for kontrakt, for så vidt som de ikke er omfattet af begrebet »kontraktforhold« som defineret i denne doms præmis 39.
- 45 Hvad angår anvendelsen af artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 på omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede bemærkes, at udtrykket »det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå«, som er indeholdt i denne bestemmelse, både omfatter stedet for skadens indtræden og stedet for den skadevoldende begivenhed, der ligger til grund for denne skade, således at sagsøgte efter sagsøgerens valg kan sagsøges ved retten på det ene eller det andet af disse to steder (dom Coty Germany, EU:C:2014:1318, præmis 46).
- 46 I denne henseende er det fast retspraksis, at kompetencereglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 er begrundet i en særlig nær tilknytning mellem tvisten og retterne på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå, og at denne tilknytning begrundes, at det er disse retter, der tillægges kompetencen af retsplejehensyn og af hensyn til tilrettelæggelsen af retssagen (dom Coty Germany, EU:C:2014:1318, præmis 47).
- 47 Idet identifikationen af et af de tilknytningspunkter, der er anerkendt i den retspraksis, der er henvist til i denne doms præmis 45, skal gøre det muligt at etablere kompetence for den ret, der objektivt set er bedst egnet til at bedømme, om betingelserne for statuering af ansvar for den sagsøgte person er opfyldt, følger det heraf, at det kun kan være den ret, inden for hvis jurisdiktion tilknytningspunktet befinder sig, der gyldigt kan træffe afgørelse i sagen (dom Coty Germany, EU:C:2014:1318, præmis 48).

- 48 Det bemærkes, at Domstolen har fastslået, at udtrykket »det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået« ikke omfatter det sted, hvor sagsøger har bopæl, alene af den grund, at han har lidt økonomisk skade som følge af et tab af en del af sin formue, som er indtrådt og lidt i en anden medlemsstat (dom Kronhofer, C-168/02, EU:C:2004:364, præmis 21).
- 49 Den omstændighed i sig selv, at sagsøgeren er berørt af økonomiske konsekvenser, begrundes ikke, at retten på det sted, hvor denne har sin bopæl, tillægges kompetence, hvis såvel stedet for den skadevoldende handling og stedet for skadens indtræden befinder sig på en anden medlemsstats område, som det var tilfældet i den sag, der gav anledning til dom Kronhofer (EU:C:2004:364) (jf. i denne retning dom Kronhofer, EU:C:2004:364, præmis 20).
- 50 En sådan tildeling af kompetence er derimod berettiget, i den udstrækning sagsøgerens bopæl faktisk udgør stedet for den skadevoldende handling eller stedet for skadens indtræden.
- 51 Det fremgår i denne henseende for det første af forelæggelsesafgørelsen, at nedgangen i værdien af certifikaterne ikke skyldtes finansmarkedernes udsving, men forvaltningen af de fonde, hvori midlerne fra udstedelsen af certifikaterne var investeret, hvilket på langt sigt forhindrede en positiv udvikling af deres værdi. For det andet ligger de handlinger eller undladelser, der foreholdes Barclays Bank for så vidt angår bankens retlige forpligtelser til oplysning, forud for Harald Kolassas investering og var ifølge ham afgørende for denne investering.
- 52 Hvis det antages, at Barclays Banks undladelser udgør den nødvendige betingelse for indtrædelsen af den skade, som Harald Kolassa har lidt, hvilket er tilstrækkeligt for at anvende artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 (jf. i denne retning dom DFDS Torline, C-18/02, EU:C:2004:74, præmis 34), skal det i denne forbindelse stadig undersøges, i hvilket omfang omstændighederne i hovedsagen gør det muligt at fastslå, at stedet for den skadevoldende handling eller stedet for skadens indtræden befinder sig på sagsøgerens bopæl.
- 53 Hvad angår den skadevoldende handling, dvs. Barclays Banks påståede tilsidesættelse af sine retlige forpligtelser i forbindelse med prospektet og oplysningen af investorerne, bemærkes, at de handlinger eller undtagelser, der kan udgøre en sådan tilsidesættelse, ikke kan befinde sig på det sted, hvor den investor, der hævdes at have lidt skade, har sin bopæl, idet der ikke er nogen forhold i sagens akter, der angiver, at beslutningerne vedrørende fremgangsmåden for de investeringer, som banken har tilbudt, eller om indholdet af det hertil knyttede prospekt er truffet i den medlemsstat, hvor denne investor har sin bopæl, eller at de pågældende prospekter er blevet affattet eller distribueret i original andre steder end i den medlemsstat, hvor den pågældende bank har sit hjemsted.
- 54 Hvad derimod angår stedet for skadens indtræden bemærkes, at skaden under omstændigheder som de i denne doms præmis 51 beskrevne indtræder på det sted, hvor investoren lider skaden.
- 55 Retterne på det sted, hvor sagsøgeren har sin bopæl, er kompetente i henhold til skadens indtræden til at træffe afgørelse i en sådan sag, bl.a. når den pågældende skade direkte sker på sagsøgerens bankkonto i en bank etableret inden for disse retters jurisdiktion.
- 56 Det således identificerede sted for skadens indtræden opfylder under omstændigheder som de i denne doms præmis 51 beskrevne omstændigheder således formålet med forordning nr. 44/2001, som er at styrke retsbeskyttelsen for personer, der er bosiddende i Unionen, ved at gøre det muligt for sagsøgeren let at afgøre, ved hvilken ret han kan anlægge sag, og for en sagsøgt med rimelighed at kunne forudse, ved hvilken ret han kan blive sagsøgt (jf. i denne retning dom Kronhofer, EU:C:2004:364, præmis 20), idet udstederen af et certifikat, som ikke har opfyldt sine retlige forpligtelser vedrørende prospektet, skal kunne forvente – når han beslutter at udsende prospektet vedrørende dette certifikat i andre medlemsstater – at de utilstrækkeligt oplyste erhvervsdrivende, som har hjemsted i disse medlemsstater, investerer i certifikatet og lider skade.

57 Henset til ovenstående bemærkninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at den finder anvendelse på en sag med påstand om ansvar for udstederen af et certifikat på grund af prospektet herom og tilsidesættelse af andre forpligtelser til oplysning, der påhviler denne udsteder, for så vidt som dette ansvar ikke henhører under sager om kontraktansvar i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i forordningens artikel 5, nr. 1). I henhold til nr. 3) i samme artikel 5 er retterne på det sted, hvor sagsøgeren har sin bopæl, kompetente på grundlag af skadens indtræden til at træffe afgørelse i en sådan sag, bl.a. når den hævdede skade direkte sker på sagsøgerens bankkonto i en bank etableret inden for disse retters jurisdiktion.

Det fjerde spørgsmål

58 Med det fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om der inden for rammerne af prøvelsen af den internationale kompetence efter forordning nr. 44/2001 skal iværksættes en omfattende bevisførelse for omtvistede faktiske omstændigheder, som er relevante både for kompetencespørgsmålet og for spørgsmålet om det rejste krav eksistens, eller om det snarere skal lægges til grund, at det af sagsøgeren i hovedsagen hævdede er korrekt, med henblik på afgørelsen af kompetencespørgsmålet.

59 Det er ubestridt, at forordning nr. 44/2001 ikke udtrykkeligt præciserer rækkevidden af de kontrolforpligtelser, der påhviler de nationale retter ved undersøgelsen af deres internationale kompetence.

60 Selv om det faktisk drejer sig om et forhold i national procesret, som forordningen ikke tilsigter at samordne (jf. i denne retning dom G, C-292/10, EU:C:2012:142, præmis 44), må anvendelsen af de relevante nationale bestemmelser imidlertid ikke bringe den effektive virkning af forordning nr. 44/2001 i fare (jf. dom Shevill m.fl., C-68/93, EU:C:1995:61, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

61 Domstolen har i denne forbindelse fastslået, at retssikkerhedshensyn kræver, at den nationale ret, som har fået en sag forelagt, uden vanskeligheder kan tage stilling til, om den er kompetent, uden at skulle undersøge sagen i realiteten (jf. dom Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, præmis 27). Hvad angår anvendelsen af dette krav inden for rammerne af de i hovedsagen omhandlede specielle kompetencer har Domstolen for det første fastslået, at den ret, som skal afgøre en tvist vedrørende en kontrakt, kan prøve – også på embeds vegne – om de grundlæggende betingelser for dens kompetence er opfyldt, når henses til de af den pågældende part fremlagte afgørende og relevante momenter, som beviser, hvorvidt der foreligger en kontrakt (dom Effer, 38/81, EU:C:1982:79, præmis 7).

62 Hvad særligt angår artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 har Domstolen for det andet præciseret, at den ret, for hvilken sagen verserer, på tidspunktet for undersøgelsen af rettens internationale kompetence hverken undersøger, om søgsmålet kan antages til realitetsbehandling, eller berettigelsen heraf i henhold til national ret, men alene identificerer tilknytningsmomenterne til den stat, hvor retten er beliggende, som kan begrunde dens kompetence i medfør af denne bestemmelse (dom Folien Fischer og Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, præmis 50). Den påkendende ret kan derfor – alene med det formål at efterprøve, om den har kompetence i medfør af denne bestemmelse – lægge til grund, at sagsøgerens relevante påstande for så vidt angår betingelserne for ansvar uden for kontrakt er godtgjorte (dom Hi Hotel HCF, C-387/12, EU:C:2014:215, præmis 20).

63 Det bemærkes, at en forpligtelse til allerede på dette stadie at foretage en omfattende bevisførelse af de relevante faktiske omstændigheder vedrørende såvel kompetencen som realiteten ville risikere at kunne påvirke behandlingen heraf.

- 64 Selv om den nationale ret således – hvis sagsøgte anfægter det af sagsøgeren hævdede – ikke er forpligtet til at iværksætte bevisførelse på tidspunktet for afgørelsen af dens kompetence, skal det præciseres, at såvel målet om en forsvarlig retspleje, som ligger til grund for forordning nr. 44/2001, som respekten for dommernes uafhængighed i udøvelsen af deres hverv kræver, at den ret, for hvilken sagen er indbragt, kan undersøge sin internationale kompetence i lyset af alle de oplysninger, som den råder over, herunder i givet fald sagsøgtes anfægtelser.
- 65 Henset til ovenstående bemærkninger skal det fjerde spørgsmål besvares med, at der ikke inden for rammerne af prøvelsen af kompetencen efter forordning nr. 44/2001 skal iværksættes en omfattende bevisførelse for omtvistede faktiske omstændigheder, som er relevante både for kompetencespørgsmålet og for spørgsmålet om det rejste krav eksistens. Den ret, for hvem søgsmålet er indbragt, kan imidlertid undersøge sin internationale kompetence i lyset af alle de oplysninger, som den råder over, herunder i givet fald sagsøgtes anfægtelser.

Sagens omkostninger

- 66 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 15, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at en sagsøger, der som forbruger har erhvervet en ihændehaverobligation fra en erhvervsdrivende tredjemand, uden at der er indgået en aftale mellem den pågældende forbruger og udstederen af denne obligation, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge, ikke under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede kan påberåbe sig den i denne bestemmelse fastsatte kompetence med henblik på en sag, der er anlagt mod denne udsteder og baseret på lånebetingelserne, en tilsidesættelse af oplysnings- og kontrolforpligtelser samt prospektansvaret.**
- 2) **Artikel 5, nr. 1), litra a), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en sagsøger, der har erhvervet en ihændehaverobligation fra en tredjemand, uden at udstederen heraf frivilligt har påtaget sig en forpligtelse over for sagsøgeren, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge, ikke under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede kan påberåbe sig den i denne bestemmelse fastsatte kompetence med henblik på en sag, der er anlagt mod denne udsteder og baseret på lånebetingelserne, en tilsidesættelse af oplysnings- og kontrolforpligtelser samt prospektansvaret.**
- 3) **Artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at den finder anvendelse på en sag med påstand om ansvar for udstederen af et certifikat på grund af prospektet herom og tilsidesættelse af andre forpligtelser til oplysning, der påhviler denne udsteder, for så vidt som dette ansvar ikke henhører under sager om kontraktansvar i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i nævnte forordnings artikel 5, nr. 1). I henhold til nr. 3) i samme artikel 5 er retterne på det sted, hvor sagsøgeren har sin bopæl, kompetente på grundlag af skadens indtræden til at træffe afgørelse i en sådan sag, bl.a. når den hævdede skade direkte sker på sagsøgerens bankkonto i en bank etableret inden for disse retters jurisdiktion.**

- 4) **Der skal ikke inden for rammerne af prøvelsen af kompetencen efter forordning nr. 44/2001 iværksættes en omfattende bevisførelse for omtvistede faktiske omstændigheder, som er relevante både for kompetencespørgsmålet og for spørgsmålet om det rejste kravs eksistens. Den ret, for hvem søgsmålet er indbragt, kan imidlertid undersøge sin internationale kompetence i lyset af alle de oplysninger, som den råder over, herunder i givet fald sagsøgte anfægtelser.**

Underskrifter